

ПО Ч А С Н И Д О К Т О Р А Т

ПРОМОЦИЈА ПРЕТСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ИНДОНЕЗИЈЕ Њ. Е. Г. СУКАРНА ЗА ПОЧАСНОГ ДОКТОРА ПРАВНИХ НАУКА

Претседник Републике Индонезије Њ. Е. Господин Сукарно промовисан је 1 септембра т. г. за почасног доктора правних наука Београдског универзитета. Промовисање је обављено у свечаној сали Универзитета. Свечани скуп је отворио краћим говором Ректор Универзитета др. Илија Ђуричић. Затим је Декан Правног факултета др. Милан Ј. Жујовић одржао следећи говор:

„Правни факултет Универзитета у Београду учинио ми је особиту част да упутим срдачан поздрав добродошлице првом Претседнику независне Индонежанске Републике Његовој Екселенцији Господину Сукарно. У име колегијума слободан сам такође изразити радост, коју у овоме тренутку деле и сви југословенски народи, што се у нашој средини налази један од најистакнутијих личности данашњег политичког живота, познати борац за ослобођење свога народа и неимар на изградњи мира у свету.

„У жељи да Господину др. Сукарну ода заслужено признање за његов велики удео у раду на привредном и културном развоју заосталих народа, за његов допринос у ширењу напредне друштвене и политичке мисли, за споразумевање међу народима, а специјално за његове огромне заслуге за ослобођење народа Индонезије, стварање и учвршћење независне Индонежанске Републике, као и за симпатије према напорима које су наши народи уложили и улажу у изградњи своје боље будућности — Управа Правног факултета на својој седници од 31 августа 1956 одлучила је да предложи Управи Универзитета у Београду да Његовој Екселенцији Господину Претседнику Сукарну додели почасни докторат правних наука Београдског универзитета.

„Господин др. Сукарно се од своје најраније младости посветио изучавању дела великих мислилаца и политичких доктринара. Још за време школовања упознао је рад и циљеве једине организације која се у то време борила за побољшање економских услова и националну еманципацију — „Сарекат Ислам“. Ова организација утицала је на формирање Сукарнових националистичких схватања. Као члан организације „Млада Јава“ и као новинар истакао се својим говорничким даром и оштрим пером. Касније се упознао са идејама индиског националног покрета и почео је да развија своју сопствену политичку идеологију.

„По завршетку студија на Техничком факултету потпуно се посветио политичком раду и постао истакнути борац за ослобођење народа Индонезије. Године 1926 основао је са групом блиских пријатеља „Општи научни круг“ у Бандунгу са циљем окупљања младе

индонежанске националне интелигенције. У 1927 основао је организацију „Perserikatan National Indonesia“ која је 1928 променила своје име у „Националистичку партију“, која је истакла себи за циљ несарадњу са колонијалном управом и масовну акцију као метод за постизање националне независности. Активност његове партије озбиљно је угрозила интересе колонијалних власти. Стога је 1930 изведен пред суд када је одржао свој чувени говор који је доцније илегално штампан под насловом *Индонезија оптужује*. Др. Сукарно је тада био осуђен на четири године затвора. С правом се може рећи да је Претседник Сукарно уместо одбране дао оптужницу и то читавог једног система, заборављајући на самог себе и мислећи искључиво на интересе свога народа. Из опширних излагања садржаних у овој одбрани могу се црпсти врло оригиналне идеје које је заступао Господин др. Сукарно и које ће несумњиво обогатити историју политичких доктрина. То исто важи и за његов рад објављен 1933 *Ментјанај Индонезија Мердека (Ка независности Индонезије)*. Чињеница да је та књига одмах после објављивања конфискована а и да је исте године Господин др. Сукарно поново ухапшен и прогнан на Сундска Острва најбољи је доказ о вредности књиге и о пишчевом моћном утицају на народне масе.

„И за време јапанске окупације Господин др. Сукарно је са својим сарадницима радио на остварењу независности Индонезије. После капитулације Јапана, 17 августа 1945 Господин др. Сукарно је прочитао привремени устав и прогласио независност Индонезије. Истога дана Г. др. Сукарно је изабран за првог Претседника Индонезије, и после тога је вешто водио политику своје земље ка сређивању унутрашњих прилика и што јачем учвршћењу међународног положаја Републике Индонезије.

„Идејна борба и политичка активност Претседника Сукарна по општем признању има огроман значај за стварање и развој младе индонежанске државе. Сви народи који су скоро ослобођени као и они који још нису независни, а исто тако и читаво напредно човечанство са великим симпатијама и интересовањем пратили су јавни рад Господина др. Сукарна. Његових пет основних идејних принципа — „Панча Сила“: принцип национализма (или интернационализма), демократије, солидарности, социјалне правде и слободе вероисповести, постављени су додуше првенствено с обзиром на специјалне друштвене и историске околности у којима се налази Индонезија. Но поред тога у тим поставкама има и универзалних идеја које значе допринос за напредак читавог човечанства. Његова идеја о развоју индонежанског национализма ка интернационализму је идеја која је поникла већ од најзначајнијих вођа социјализма.

„Нарочито је значајан рад Господина Сукарна на учвршћењу мира у свету, на ублажењу супротности блокова и на развијању међународне сарадње у интересу напретка целог човечанства. Индонезија је засад још привредно недовољно развијена земља, иако

има велика природна богатства и стару културу. Народ те лепе и велике земље тек је сада изашао из вековне колонијалне потчињености и он је жељан напретка и бољег живота. Индонезија је данас велика потенцијална друштвена снага и Господин Сукарно је чврсто решен да ту снагу развија истовремено у правцу интернационалне солидарности. Он у својим наведеним начелима прихвата и за себе као руководно начело Гандијеву мисао када каже: „Треба знати да је наша Индонезија само мали део света и то треба запамтити. Ганди је рекао: „ја сам националиста али мој национализам је човечанство“. Па даље наставља Господин др. Сукарно: „Ми треба да тежимо уједињењу и братству целог света“.

„Ове идеје поново се јављају у наведеном делу кад је реч о слободи. Нарочито ваља истаћи да их Господин др. Сукарно успешно спроводи као практичан политичар. Дубоко смо уверени да његови напори на изграђивању слободе не служе само слободи индонезжанског народа, него целог човечанства, а првенствено слободи још заосталих и привредно неразвијених народа.

„У списима Господина др. Сукарна — у његовим говорима и чланцима — не само што се огледа јака ерудиција, већ и оригиналност идеја, које ће у догледној будућности ући у оквир историје политичких доктрина. Не упуштајући се у његову интересантну анализу о капитализму и империјализму, и не задржавајући се на његовим запажањима о борби за колоније у савременој етапи, из његових се радова може извести неколико општих закључака. Тако видимо да млада Република, на чијем се челу он налази, треба да буде оличење демократски уређеног друштва. Он је пошао од начела да то друштво претставља једну целину, чији дух и чију структуру претходно треба добро схватити и објаснити. Исто тако он увиђа потребу за продирањем тога духа у разне установе, у законодавство и у обичаје. Најзад, из његових списа јасно се испољава мисао да није добра сама највиша цивилизација без везе са народом, без дизања најширих народних слојева, у којима најпре треба тражити највеће таленте који ће оригинално народ претставити. Стварањем самосталне цивилизације он сматра да ће највише допринети општој, светској цивилизацији.

„Поменимо при крају да идејна и политичка делатност Претседника Сукарна на пољу зближавања народа и мирне међународне сарадње води истом циљу коме и наши народи теже у изграђивању своје боље будућности и у својој непоколебљивој борби за мир и напредак целог човечанства. Додељивањем почасног доктората Његовој Екселенцији Господину Претседнику Сукарно Универзитет у Београду жели истовремено да изрази дубоке симпатије које са свим нашим народима гаји према индонезжанском народу и његовом Претседнику.

„Неустрашиви револуционар и борац, један од руководилаца једног великог народа пред којим стоји сјајна будућност у доприносу општој човечанској култури; човек надахнут најплеменитијим

идеалима; велики државник; доследни поборник мира и опште човечанске солидарности, омиљени народни трибун који је у сталном контакту са свакодневним бригаама свога народа; човек чија лична скромност још увеличава његове изванредне способности; пријатељ нашега народа и целог напредног човечанства; — то је лик човека коме Правни факултет у Београду одаје заслужено признање тиме што је преложио да буде изабран за почасног доктора правних наука Београдског универзитета.“

После промовисања за почасног доктора правних наука, Њ. Е. Господин Сукарно захвалио се следећим говором:

„Ваша екселенцијо господине Претседниче, сестре и браћо,

„Веома сам захвалан што ме је Београдски универзитет почастовао почасним докторатом права, једним признањем које ја лично једва заслужујем.

„Једва је потребно да кажем да сте Ви, почастујући ме том титулом, уствари учинили част моме народу и мојој земљи. Овај Универзитет указује ми велико поштовање, али ја сам са задовољством свестан чињенице да његово поштовање према мени није намењено човеку појединцу који се зове Сукарно. Оно се указује оним 82 милиона људи који живе на острвима Републике Индонезије, много хиљада миља далеко од овог високог тела. Ја сада могу живо замислити срећу коју они осећају за то што је данас њихов државник и претставник, управо у овај дан, стекао ову част, на којој су они уистину веома захвални.

„Ја сам жељно очекивао ову прилику да посетим ову земљу и да научим што више о њеном текућем развоју и њеним напорима за остварење њених идеја и циљева још откако је Ваш народ стекао своју слободу својом сопственом снагом. Пун сам дивљења, такође, што се овде после свршетка вашег Народноослободилачког рата живот променио веома много набоље. Индустријализација је почела да се остварује, привреда је обновљена, а народ, прожет новим духом слободе и независности, превазилази сам себе у свом раду. Ово срећно стање, сигуран сам може само пружити велике предности револуционарном порасту једне нове и модерне привреде. Ја изражавам своје дивљење и своју симпатију према свему томе.

„На сличан начин, Индонезија је доживела исти процес. После 350 година колонијалног ропства, Индонезјани су прогласили своју независност 17 августа 1945 и, готово одмах после тога, они су морали да се дигну на оружје и бране своју слободу и одбаце нападе колонијалних холандских снага.

„Јесте, сестре и браћо, пуних 350 година народ Индонезије паatio је под колонијалним јармом. Нема народа нити може да га буде који би хтео да остане занавек под колонијалним угњетавањем, да остане занавек понижен, да живи вечно у сиромаштву и оскудици. Услед тога, оних 350 година колонијализма прекидано је многим

херојским али неуспешним ратовима националиста. Да поменем само малобројне међу њима, ту су били рат Цик ди Тироа, рат Султана Абунга, рат Суропатија, рат Хасанудина, рат Матулесија, рат Имама Бонцова и рат Дипонегороа. Почев од 1908, ми смо почели да развијамо нову активну борбу за национално ослобођење. Дигли смо се на устанак и борили се. Борили смо се и борили и, 17 августа 1945, колонијализам и угњетавање коначно су срушени у Индонезији.

„Водили смо нашу борбу са осећањем поноса зато што смо се борили за праведну ствар, за праведну ствар истине, за праведну ствар слободе, за праведну ствар независности, а изнад свега, за праведну ствар хуманизма.

„Године 1945 основали смо нашу Републику која је изграђена на темељима пет принципа познатих као „Панча сила“. Та пет начела захтевају: (1) Верујте у Бога и у свачију верску слободу; (2) Човечност и интернационализам — поштовање према човечанству широм света; (3) Национализам — верујте у национално јединство целе Индонезије; (4) Демократију — начело претставничке владе; (5) Социјалну правду — веру у социјалну и економску једнакост свих у нашем националном животу.

„Индонезија се увек руководи овим принципима у својој националној и интернационалној делатности.

„Надахнута тим начелима, Индонезија тежи за сарадњом са свима нацијама на свету.

„С тим у вези, ми смо, заједно са Цејлоном, Бурмом, Индијом и Пакистаном, били предлагачи Азиско-афричке конференције у граду Бандунгу, у априлу 1955.

„Та конференција, добро позната као Азиско-афричка конференција, јесте једна жива стварност и пружа нов начин живота, позивајући све народе широм света да живе у миру и на бази начела мирољубиве и активне коегзистенције. Ја знам да народ Федеративне Народне Републике Југославије такође подржава тај принцип и да, штавише симпатише са резултатима Азиско-афричке конференције. Према томе, ако урачунамо Југославију, следи да се две милијарде људи широм света боре заједно да живе братски.

„Са задовољством се може истаћи да су односи између Југославије и Индонезије, мада веома млади, уистину веома добри. Још увек има много места за развијање веће сарадње на техничком, економском, трговинском, културном и политичком пољу међу нама. Ако за време мог кратког боравка у Југославији могу додати нешто напорима за постизање тих циљева, онда ће моја посета овој пријатељској и лепој земљи бити високо награђена.

„У закључку, дозволите ми да Вам се опет захвалим на части која ми је додељена. Овим почасним докторатом, Ви сте ме учинили једним од чланова вашег Универзитета. Хвала вам.“

Претседник Сукарно је затим укратко говорио о себи сматрајући да је потребно да присутни знају ко је он и шта је он. „Пре

свега, ја сам обичан човек. Дошао сам у Југославију као претседник Републике Индонезије, као претседник индонежанског народа, али ја сам уствари обичан човек који је брат свим људима.“

Претседник Сукарно је изнео да он никада, па ни у својој младости док је био сиромашан студент у Сурабаји, није тежио за материјалним удобностима. Он каже да је студирао при светлу свеће и да су за њега једино интересовање претстављале књиге и свет мисли. Др. Сукарно је рекао да је у томе свету мисли сретао велике људе целог света и набројао је низ истакнутих политичара, научника и теоретичара које је назвао грађанима света. Он је затим рекао да је кроз то познавање уочио разлику између његове земље и других земаља и видео да је Индонезија под колонијалним јармом, сиромашна и поробљена. И из тих разлога постао је националиста, али не националиста у негативном смислу речи, не националиста шовиниста. Он је националиста у томе смислу што гаји љубав према своме народу, његов национализам, како је рекао, јесте хуманизам и човечанство.